



Πληροφορίες: Τάνια Κατσάνη

Αθήνα: 29.07.2025

Αρ. Πρωτ.: 896

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ

ΠΡΟΣ: κ. Κ. Μητσοτάκη, Πρωθυπουργό της χώρας

ΚΟΙΝ: «Πίνακας Αποδεκτών»

ΘΕΜΑ: «Αναγκαία η δέσμευση του Πρωθυπουργού της χώρας σε πολιτικές ουσιαστικής στήριξης της αξιοπρεπούς διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις και των οικογενειών τους»

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.), η οποία αποτελεί τον τριτοβάθμιο κοινωνικό και συνδικαλιστικό φορέα των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις και των οικογενειών τους στη χώρα, επίσημα αναγνωρισμένο Κοινωνικό Εταίρο της ελληνικής Πολιτείας σε ζητήματα αναπηρίας, **ενόψει της παρουσίας των δεσμεύσεων της κυβέρνησης στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, στο πλαίσιο της οποίας θα ανακοινώσετε τους κατευθυντήριους άξονες της κυβερνητικής πολιτικής για την κοινωνία και την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας, διεκδικεί να υπάρξει ειδική μέριμνα για την προστασία των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις και των οικογενειών τους, καθώς και αυξήσεις στα επιδόματα και τις συντάξεις των συνταξιούχων με αναπηρία, χρόνιες ή /και σπάνιες παθήσεις, το οποίο αποτελεί πάγιο αίτημά μας τα τελευταία χρόνια.**

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα άτομα με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις και οι οικογένειές τους αντιμετωπίζουν το δραματικό κύμα ακρίβειας στα προϊόντα, την ενέργεια, τα καύσιμα κ.α., η οποία καθιστά αδύνατη ακόμα και την κάλυψη των βασικών καθημερινών τους αναγκών, εάν ληφθούν υπόψη οι χαμηλές συντάξεις τους και τα πολύ χαμηλά τους επιδόματα και το δυσβάστακτο πρόσθετο κόστος που απαιτείται για την κάλυψη των αναγκών που πηγάζουν από την αναπηρία/ χρόνια/ σπάνια πάθησή τους,

κρίνουμε **ΕΠΙΒΕΒΛΗΜΕΝΗ,**



τη συμπερίληψη μέτρων για να υπάρξει ολοκληρωμένη στήριξη των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις και των οικογενειών τους, μέσω ενός συνολικού πλαισίου συνδυαστικών οικονομικών μέτρων, το οποίο θα έχει συνέχεια σε βάθος χρόνου.

Πιο συγκεκριμένα η Ε.Σ.Α.μεΑ. διεκδικεί:

Διαβίωση με αξιοπρέπεια

- Αύξηση των αναπηρικών επιδομάτων, με την καθιέρωση μηχανισμού αυτόματης προσαρμογής, συνδεδεμένου με την ετήσια αύξηση του κατώτατου μισθού. Σήμερα τα αναπηρικά επιδόματα δεν αρκούν ούτε για τα στοιχειώδη.
- Κατάργηση της διακοπής του επιδόματος αναπηρίας όταν το άτομο με αναπηρία καταφέρει να εργαστεί. Το επίδομα αναπηρίας δίνεται για την κάλυψη του πρόσθετου κόστους των αναγκών που προκύπτουν από την αναπηρία, εάν ληφθεί υπόψη και η έλλειψη κρατικών υποστηρικτικών δομών και προγραμμάτων στήριξης τους εντός της κοινότητας.
- Κατάργηση της άδικης διακοπής των επιδομάτων αναπηρίας των ανασφάλιστων ή έμμεσα ασφαλισμένων ατόμων με αναπηρία, στην περίπτωση που τους χορηγηθεί σύνταξη των θανόντων γονέων τους, όταν το ύψος της τελευταίας υπερβαίνει εκείνο του επιδόματος. Είναι απαράδεκτο άτομα με αναπηρία να καταδικάζονται σε πλήρη οικονομική ένδεια, τη στιγμή μάλιστα που χάνουν τους γονείς - προστάτες τους, σε συνέχεια της θετικής αποσύνδεσης του επιδόματος βαριάς νοητικής αναπηρίας, το 2023 (ΚΥΑ Δ12α/Γ.Π.οικ./41349/ 20.04.2023, Φ.Ε.Κ. 2608 Β').
- Κατάργηση της διακοπής του επιδόματος αναπηρίας σε άτομα με αναπηρία που ζουν σε οικοτροφεία και ιδρύματα: Αν λαμβάνουν σύνταξη αυτή συνεχίζεται, η διακοπή του επιδόματος είναι παράλογη και πρέπει να πάψει, καθώς αφορά ανάγκες που δεν καλύπτονται πλήρως από τη διαμονή.
- Αύξηση του ακατάσχετου ποσού σε λογαριασμό μισθού ή σύνταξης ατόμων με αναπηρία, λόγω αυξημένων αναγκών εξ αιτίας της αναπηρίας τους.
- Εξωδικαστικός μηχανισμός: διπλασιασμός των εισοδηματικών ορίων για τα άτομα με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις με ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω και τις οικογένειές τους και δυνατότητα επανένταξης χωρίς να απαιτείται η παρέλευση 12μηνου από την ολοκλήρωση προηγούμενης διαδικασίας Εξωδικαστικού Μηχανισμού.
- Προστασία από πλειστηριασμό της πρώτης κατοικίας που ανήκει σε άτομα με αναπηρία, ή στα πρόσωπα που έχουν στην οικογένειά τους άτομα με βαριές αναπηρίες, εφόσον αυτή ιδιοκατοικείται, καθώς και τη μη πώληση στεγαστικού ή καταναλωτικού δανείου που ανήκει σε άτομα με αναπηρία σε ξένα funds.
- Συμπερίληψη των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών που έχουν μέλος άτομο με αναπηρία σε κάθε Πρόγραμμα της Στρατηγικής Κοινωνικής Στέγασης με διακριτό τρόπο, όπως ισχύει για τους πολύτεκνους και τους τρίτεκνους, με πρόσθετη



προσαύξηση 20% λόγω αναπηρίας, χρόνιας ή/και σπάνιας πάθησης, αυξημένη επιδότηση των τόκων, διπλασιασμό των εισοδηματικών ορίων, όπως ισχύει στην ΚΥΑ για τη συμπερίληψη των ευάλωτων στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό, για τους δικαιούχους με αναπηρία λόγω του επιπλέον κόστους που επιφέρει η αναπηρία τους.

- Διπλασιασμό των εισοδηματικών ορίων για τα άτομα με αναπηρία, χρόνια ή/και σπάνια πάθηση, στην επιδότηση με τη μορφή επιστροφής ποσού ενοικίου (άρθρο 70 ν. 5217/2025) καθώς η αναπηρία συνεπάγεται αυξημένο κόστος διαβίωσης. Παράλληλα, κρίνεται αναγκαίος και ο διπλασιασμός του ποσού επιδότησης ενοικίου, για τα άτομα με αναπηρία, δεδομένου ότι το κόστος στέγασης αυξάνεται σημαντικά λόγω της περιορισμένης διαθεσιμότητας κατοικιών που πληρούν τις προδιαγραφές προσβασιμότητας.
- Προσαύξηση τουλάχιστον 50% των εισοδηματικών κριτηρίων των ατόμων με αναπηρία με ποσοστό 50% και άνω για τη χορήγηση του επιδόματος θέρμανσης.
- Ουσιαστική αναπροσαρμογή της αποζημίωσης για τη μετακίνηση αιμοκαθαιρόμενων Νεφροπαθών και μεταγγιζόμενων με Θαλασσαιμία (Μεσογειακή Αναιμία) και Δρεπανοκυτταρική Νόσο, προς και από τις μονάδες αιμοκάθαρσης και τις μονάδες μετάγγισης αίματος, σύμφωνα με τις αυξήσεις στα ποσά που συνδέονται με τις μετακινήσεις αυτές, όπως είναι τα καύσιμα, τα εισιτήρια και τα κόμιστρα των ταξί.
- Επαναφορά στον Κρατικό Προϋπολογισμό, του κωδικού του προγράμματος διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, που υλοποιεί η Ομοσπονδία Κωφών Ελλάδος βάσει των ΦΕΚ 1708/2006 και 1808/2006.

Ασφαλιστικά - Συνταξιοδοτικά θέματα

- Αναμόρφωση του τρόπου υπολογισμού της εθνικής σύνταξης, ώστε να μην εξαρτάται από το ποσοστό αναπηρίας. Είναι πάγιο και δίκαιο αίτημα του αναπηρικού κινήματος να τροποποιηθούν τα άρθρα 7 και 27 του νόμου Κατρούγκαλου, ώστε να αποδίδεται στα άτομα που λαμβάνουν αναπηρική σύνταξη το πλήρες ποσοστό της εθνικής σύνταξης, έχοντας ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω. Δεν μπορεί η εθνική σύνταξη των συνταξιούχων με αναπηρία που λαμβάνουν αναπηρική σύνταξη να δίνεται με χαρακτηριστικά επιδομάτων.
- Κατάργηση της προσωπικής διαφοράς, κατάργηση της κλιμακωτής χορήγησης σύνταξης στους συνταξιούχους με αναπηρία.
- Κατάργηση διατάξεων ν. 4334/2015 και του ν. 4336/2015 και επαναφορά των ρυθμίσεων της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 3232/2004 όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με το άρθρο 37 του ν. 3996/2011, οι οποίες αφορούν στη συνταξιοδότηση των γονέων/συζύγων/αδελφών που έχουν στη φροντίδα τους άτομα με βαριά αναπηρία.
- Αποκατάσταση αδικιών που έχουν υποστεί οι συνταξιούχοι του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα με κατάργηση των μνημονιακών νόμων και απόδοση σε αυτούς της 13^{ης} και 14^{ης} σύνταξης.



- Άμεση απαλοιφή του όρου «ανίκανος για κάθε βιοποριστικό επάγγελμα», από τις γνωματεύσεις των ΚΕΠΑ και αποσύνδεση του όρου από τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης γονέων και συζύγων ατόμων με αναπηρία, αλλά και εγγραφής στα μητρώα ανέργων της ΔΥΠΑ και συμμετοχής σε προγράμματα της ΔΥΠΑ.
- Επαναφορά του ΕΚΑΣ στους συνταξιούχους αναπηρίας και στους χαμηλοσυνταξιούχους.
- Θεσμοθέτηση τιμητικής σύνταξης στη μητέρα παιδιού με βαριά αναπηρία (όπως τέκνο με βαριά νοητική αναπηρία, αυτισμό, σύνδρομο down, πολλαπλές βαριές αναπηρίες, βαριά κινητική αναπηρία, χρόνιες ψυχικές διαταραχές), σε περίπτωση που δεν θεμελιώνει η ίδια συνταξιοδοτικό δικαίωμα.
- Εξαίρεση των συνταξιούχων λόγω αναπηρίας από τις περικοπές των συντάξεων χηρείας.

Πολιτικές Απασχόλησης

- Αύξηση της συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις στο εργατικό δυναμικό της χώρας μέσω της άρσης των υφιστάμενων εμποδίων και της εφαρμογής θετικών μέτρων δράσης, με τη θέσπιση και εφαρμογή ενός Εθνικού Προγράμματος «Εγγύηση για την απασχόληση και τις δεξιότητες των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις», το οποίο να περιλαμβάνει ποσοτικούς στόχους, μετρήσιμους δείκτες, μηχανισμό παρακολούθησης, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους.
- Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός του συστήματος ποσόστωσης υπέρ των ατόμων με αναπηρία στις προσλήψεις στον ιδιωτικό τομέα (ν.2643/1998), το οποίο δεν λειτούργησε ποτέ, προκειμένου να εναρμονιστεί με τα πετυχημένα συστήματα ποσόστωσης άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Έκδοση της ειδικής προκήρυξης των θέσεων των τυφλών τηλεφωνητών και δικηγόρων.
- Κατάργηση διάταξης του άρθρου 6 του ν.4765/2021, η οποία παραβιάζει το σύστημα προσλήψεων των ατόμων με αναπηρία και των μελών των οικογενειών τους, μέσω της εξαίρεσής τους από τις προκηρύξεις για θέσεις των Ο.Τ.Α.
- Διευκόλυνση της εργασίας για συνταξιούχους με αναπηρία, με την εφαρμογή της νομοθεσίας για την Ίση Μεταχείριση και στο δημόσιο τομέα.
- Υλοποίηση προγραμμάτων ενίσχυσης των εργοδοτών με επιχορήγηση για πρόσληψη ανέργων με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις.
- Θέσπιση μέτρων για τη διευκόλυνση της συμμετοχής των γυναικών με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις, των μητέρων παιδιών με αναπηρία, προκειμένου να επιτυγχάνεται μεγαλύτερη εναρμόνιση της οικογενειακής με την επαγγελματική τους ζωή.
- Θέσπιση ισχυρών φορολογικών κινήτρων για επιχειρήσεις που προσλαμβάνουν άτομα με αναπηρία.



Φορολογικά θέματα

- Απαλλαγή των ατόμων με αναπηρία από τα τεκμήρια του εισοδήματος. Να μην φορολογείται το τεκμαρτό εισόδημα των ατόμων με αναπηρία με ποσοστό από 50% και άνω, παρά μόνο το πραγματικό.
- Απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ για την πρώτη κατοικία όλων των ατόμων με αναπηρία με ποσοστό αναπηρίας 50% ανεξαρτήτως κατηγορίας αναπηρίας, καθώς και των οικογενειών που βαρύνονται φορολογικά με άτομα με βαριά αναπηρία, χωρίς εισοδηματικά κριτήρια.
- Λήψη προστατευτικών φορολογικών μέτρων για τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις που έχουν επιχειρηματική δραστηριότητα: κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για τα άτομα με αναπηρία που έχουν ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, καθώς και μείωση κατά 50% για τους ελεύθερους επαγγελματίες με ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω.
- Απαλλαγή των ελεύθερων επαγγελματιών με αναπηρία από τη φορολόγηση των 10.920 ευρώ, που αποτελεί το ελάχιστο ποσό φορολόγησης για τους ελεύθερους επαγγελματίες έως τώρα.
- Επαναφορά του άρθρου 18 του ν. 4172/2013 που προέβλεπε μείωση φόρου από ιατρικές δαπάνες, για τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες παθήσεις και τις οικογένειές τους, καθώς και διεύρυνση αυτού.
- Αύξηση της έκπτωσης από τον επιβαλλόμενο φόρο εισοδήματος των ατόμων με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, στα 1000 ευρώ, το οποίο για χρονικό διάστημα πέραν της δεκαετίας πλέον βρίσκεται καθηλωμένο στα 200 ευρώ.
- Αύξηση του κριτηρίου αξίας ιδιόκτητης ιδιοκατοίκησης οικίας των 150.000 ευρώ για ένταξη στο κοινωνικό τιμολόγιο ενέργειας, λόγω της ανόδου των αντικειμενικών αξιών.
- Μηδενικό ΦΠΑ για τα απαραίτητα βοηθήματα-εργαλεία διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία όρασης, με βαριά κινητική αναπηρία και άλλες αναπηρίες.

Θεσμικές Παρεμβάσεις

- Έκδοση Π.Δ. για την ίση μεταχείριση των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις, όπως προβλέπεται στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο (βλ. ν. 4443/2016, ν. 4488/2017, και ν. 5023/2023).
- Υποστήριξη της Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας με ολοκλήρωση της προβλεπόμενης από τον ν.4780/2021 στελέχωσής της και ενίσχυση της συνεργασίας της με τον Συντονιστικό Μηχανισμό.
- Νόμος - πλαίσιο για την καθολική προσβασιμότητα.

Πολιτικές κοινωνικής στήριξης

- [Καθολική εφαρμογή του προγράμματος του Προσωπικού Βοηθού](#) και αδιάκοπη παροχή της υπηρεσίας μέσω έγκαιρης και σαφούς χρηματοδότησης.



- Θεσμοθέτησης των Κέντρων Ανεξάρτητης Διαβίωσης, τα οποία διεθνώς λειτουργούν υπό την ευθύνη των ίδιων των ατόμων με αναπηρία
- Επέκταση της εφαρμογής της Κάρτας Αναπηρίας και διασύνδεσή της με τις πάσης φύσεως παροχές που δικαιούνται τα άτομα με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις.
- Άμεση ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας για την Ευρωπαϊκή Κάρτα Αναπηρίας και το Ευρωπαϊκό Δελτίο Στάθμευσης για τα άτομα με αναπηρία σε περισσότερα προϊόντα και υπηρεσίες.

Πολιτικές Υγείας

- Θεσμοθέτηση της συμμετοχής εκπροσώπου της Ε.Σ.Α.με.Α. σε όλους τους Φορείς Σχεδιασμού, Εφαρμογής και Αξιολόγησης πολιτικών για την υγεία. Επαναφορά εκπροσώπου της Ε.Σ.Α.με.Α. στο Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
- Διασφάλιση της [καθολικής προσβασιμότητας](#) όλων των δημόσιων και ιδιωτικών δομών υγείας (πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας περίθαλψης, ειδικών κλινικών - μονάδων για τους πάσχοντες με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις) και στελέχωση όλων με επαρκές εξειδικευμένο ιατρονοσηλευτικό προσωπικό.
- Θέσπιση και εφαρμογή Εθνικής Στρατηγικής Αποκατάστασης, αναβάθμιση των υπάρχουσών δημόσιων δομών αποκατάστασης και δημιουργία νέων.
- [Άμεση επίλυση των προβλημάτων](#) της κατ' οίκον διανομής Φαρμάκων Υψηλού Κόστους (Φ.Υ.Κ.). Δημιουργία περισσότερων Φαρμακείων ΕΟΠΥΥ σε όλη τη χώρα και ουσιαστική στελέχωσή τους.
- Αναβάθμιση και στελέχωση των μεταμοσχευτικών κέντρων για τη συνέχιση και ομαλή λειτουργία των μεταμοσχευτικών προγραμμάτων.
- Άμεσες ενέργειες για τη διασφάλιση της επάρκειας αίματος, της διαχείρισής του και την κάλυψη των ασθενών που η μετάγγιση αίματος είναι θεραπεία πρώτης γραμμής. Αναβάθμιση και στελέχωση του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας.

Πολιτικές Εκπαίδευσης

- Τολμηρή, βαθιά θεσμική μεταρρύθμιση στην εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης, για τη διασφάλιση του δικαιώματος του ατόμου με αναπηρία και χρόνια πάθηση στη μόρφωση, στην εκπαίδευση και στην επαγγελματική εκπαίδευση.
- Στελέχωση του θεσμού της Παράλληλης Στήριξης και των Τμημάτων Ένταξης με μόνιμο προσωπικό.
- Προσβασιμότητα κάθε εκπαιδευτικής μονάδας οποιασδήποτε βαθμίδας.

Θέματα προσβάσιμων μεταφορών

- Ολοκλήρωση της πολιτικής για την εφαρμογή της ενιαίας κάρτας για την ελεύθερη διέλευση των οχημάτων των ατόμων με αναπηρία από τους σταθμούς διοδίων όλων των αυτοκινητόδρομων της χώρας, καθώς και της κάρτας στάθμευσης.



- Διασφάλιση προσβασιμότητας υπεραστικών συγκοινωνιών και TAXI και βελτίωση της προσβασιμότητας όλου του μεταφορικού δικτύου.
- Άμεση έκδοση του αναθεωρημένου ΠΔ «Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 44/2011 “Κανονισμός ενδιαιτήσεως και καθορισμού αριθμού επιβατών των επιβατηγών πλοίων”(Α’110)».
- Κατάρτιση, σε συνεργασία με την Ε.Σ.Α.μεΑ., εκπαίδευσης των στελεχών του μεταφορικού τομέα σε θέματα συναλλαγής και εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία.

Στρατηγική Πολιτικής Προστασίας

- Εκπόνηση ενός σύγχρονου, ολοκληρωμένου και συμπεριληπτικού σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με έμφαση στην κλιματική αλλαγή, με στοχευμένες και διακριτές πολιτικές για τα άτομα με αναπηρία.

Τουρισμός για Όλους (Προσβάσιμος Τουρισμός)

- Απαιτείται μια εμβληματική πρωτοβουλία που θα στοχεύει σε μια «Ελλάδα προσβάσιμη σε όλους τους επισκέπτες της», με στόχο την διασφάλιση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα σε όλη την τουριστική αλυσίδα, όπως αυτή περιγράφεται στις Συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UNWTO).

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Η διασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είναι αδιαχώριστα.

Με εκτίμηση

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Ι. Βαρδακαστάνης

Β. Κούτσιανος



Πίνακας Αποδεκτών:

- Μέλη Υπουργικού Συμβουλίου
- Μέλη Ελληνικού Κοινοβουλίου
- Έλληνες Ευρωβουλευτές
- Κοινωνικοί Εταίροι
- Πρόεδρο και Μέλη Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας
- Οργανώσεις Μέλη της Ε.Σ.Α.μεΑ.



Προσβάσιμο αρχείο Microsoft Word (*.docx)

Το παρόν αρχείο ελέγχθηκε με το εργαλείο **Microsoft Accessibility Checker** και δε βρέθηκαν θέματα προσβασιμότητας. Τα άτομα με αναπηρία δε θα αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην ανάγνωσή του.